

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 3.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 —
za trikrat 10 —
za več ko trikrat 9 —

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izven tistih nedelj in praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Memento za krščanske stranke!

22. septembra 1909.

Nemška krščansko-socialna stranka je že na tisti poševni ploščadi, odkoder ni več poti nazaj, ampak le navzdol, daleč stran od tistih vzvišenih idealov, ki so tej stranki v primeroma tako hitrem času zagotovili vodilno mesto v Avstriji.

Lex Axmann bodo nemški krščanski socialci dobro pomnili. Lex Axmann ne pomeni nič menj kakor izdajstvo krščansko-socialnega versko-kulturnega in političnega programa. Z lex Axmann so nemški krščanski socialci javno in radikalno svoja načela zatajili in kar je najbolj usodno, zatajili so z njo vrhovno načelo, v katerem, s katerim in po katerem žive krščanske stranke — krščanstvo samo. Življenje svojega življenja so s tem umorili v sebi in to se ne dá več popraviti.

Zakaj je tako prišlo? Prvi, najbolj očitni vzrok je ta, da hočejo krščanski socialci z nemškimi nacionalci konkurirati. Zdaj, ko so si osvojili obdonavske alpske dežele, bi radi prišli v Sudete. Tam pa je vstop mogoče le z najhujšim narodnim radikalizmom. Zato so krščanski socialci krščanski program narodne pravičnosti in sprave zamenjali za pogansko načelo nadmoči nemške rase. Srednjeveški vitezi svetega Graha so postali divji starogermanski Nibelungi.

Da pa se je ta radikalni preobrat mogel tako hitro izvršiti, za to je pa globok vzrok, ki je tudi za vse krščanske stranke poučen. Veliko krščansko-socialnih volivcev, zlasti iz Dunaja, spada med takozvane politične klerikalce, ki niso vzgajeni v duhu načel, katera so svojčas tako vneto propagirali prvoboritelji. Velik del naraščala ne pozna več zgodovine razvoja krščansko-socialnega političnega življenja, verski temelj je marsikomu le površno v srce vkopan. Kričati, frazariti in upiti proti Judom, liberalcem, Mažarom, socialnim demokratom; mahati okoli sebe z goljufi, sleparji itd., itd., to zna vsak hitro — ampak poglabljati se v vprašanja modernega življenja, vzgajati se v socialnem duhu, predvsem pa poglabljati svoje versko življenje, to je marsikdo zamudil. To je za vse jasen in glasen memento!

Krščanske stranke, če hočete napredovati, nikoli ne pozabite fundamenta, na katerega ste postavljene in ta fundament ni nihče drugi nego Jezus Kristus! Zgled

najmočnejše avstrijske stranke, v katero so svojčas kakor v rešiteljico bile obrnjene vse oči Avstrije, ki je pa danes padla na nivo svobodomiselnih nemških šovinističnih strank, je glasno svarilo!

»Vaterland« pozivlja v uvodnem članku 21. septembra krščanske socialce, naj se vrnejo iz svoje poti v pogubo. »Vaterland« se pri tem poslužuje »Slovenčevega« argumenta: Krščanski socialci! Ali ni žalostno, da vas je moral socialni demokrat Seitz opominjati, da ste katoličani in da kot katoličani ne morete lex Axmann predlagati in zagovarjati! »Vaterland« opominja krščanske socialce na nemški centum in kardinala Koppa, ki se je nedavno na vratislavskem katoliškem shodu proti vladi zavzel za pravice poljskega jezika.

Mj od svoje strani iskreno želimo, da se nemška krščansko-socialna stranka v zadnjem hipu premisli. Toda kot trezni opazovalci razmer moramo reči, da je že predaleč izšla. Če noče izgubiti svoje pozicije, bo morala še precej časa rjuti dalje z nemško-nacionalnimi volkovi. Medtem pa je razdor v lastnih vrstah neizogiben. V krščansko-socialnem taboru je še veliko idealnih in pravičnih mož, ki ne bodo šli s stranko skupaj pot v Gehenno. Že danes je razdor, seveda še prikrit. Če se krščansko-socialna stranka vrne iz radikalnega tabora nazaj v Očetovo hišo, bo oslabiljena.

Slovanski katoličani stojimo pred velikimi nalogami. Krmilo katoliške stvari je že danes v naših rokah!

Liberalna agitacija po deželi.

Liberalci razširjajo to-le:

Zaupno! Strogo tajno!
Velecenjeni gospod zaupnik!

Bržkone že v kratkem času se bode vršil občni zbor »Kmetijske družbe«. Da nas ne bodo našli nasprotniki nepripravljeni, sklicali smo za dan 22. avgusta zaupni shod, na katerem se je med drugim sklepalo o pripravi za ta občni zbor. Določili so se po posameznih podružnicah možje, do katerih se bomo pisмено obračali. Navzoči kmetijski zaupniki določili so tudi Vas za zaupnega moža, kateremu bomo dopisovali in dajali navodila.

Prilagamo Vam imenik članov Vaše podružnice »Kmetijske družbe«. Blagovoli:

1. Naše zanesljive pristaše podčrtati, nasprotnike prečrtati in omahljivce pustiti neizpremenjene.

2. Naznaniti nam število onih naših somišljenikov, katere boste mogoče še lahko pridobili, da nemudoma vstopijo v »Kmetijsko družbo«.

3. Naznaniti število nasprotnikov, ki se bodo šele vpisali.

4. Koliko naših somišljenikov se bode zanesljivo udeležilo prihodnjega občnega zbora iz Vaše podružnice.

5. Kolika bo udeležba nasprotnikov iz Vaše podružnice.

6. Na kak način bi se dalo kolikor mogoče veliko naprednih članov Vaše podružnice pripeljati na občni zbor v Ljubljano.

Na vseh teh 6 vprašanj blagovolite odgovoriti zanesljivo v štirih dneh, da bomo imeli natančen pregled.

V slučaju, da članov Vaše podružnice glede mišljenja dobro ne poznate, obrnite se na načelnika, če je napreden, oziroma na kakega drugega zanesljivega človeka, ki Vam dá lahko v tem oziru potrebna pojasnila.

Predvsem pa Vas prosimo, da agitirate pri naših somišljenikih, da se vsi do zadnjega vpišejo v »Kmetijsko družbo« in udeležijo tudi prihodnjega občnega zbora. Nasprotniki bodo namreč napeli vse sile, da spravijo svojega zadnjega pristaša na občni zbor in zadajo s tem »Kmetijski družbi« smrten udarec.

Z odličnim spoštovanjem

Izvrševalni odbor narodno - napredne stranke.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1909.

Torej protikmetška politična stranka hoče kmetom iztrgati njihovo stanovsko zastopstvo! To je škandal! Zdaj liberalci vse postopaje in škrice vpisujejo v »Kmetijsko družbo«, samo da bi dobili večino nad kmeti. Temu mora biti konec!

Dolžnost odbora kmetijske družbe je, da natančno presodi vsak priglas in odreče pristop liberalnim postopajem. Kmetje pa naj trumoma pristopajo k »Kmetijski družbi«, da jo iztrgajo liberalcem. Liberalci hočejo, da se udarimo. Dobro, pa udarimo, a udarili bomo krepko!

Naša mladina na straži.

Veliki m'adeniški tečaj,

ki ga po zgledu lanskega priredi Zveza Orlov tudi letos, se bo vršil novembra meseca in bo trajal dva tedna. Urejen bo tako, da bo prvi teden namenjen uovin-

cem, drugi pa izurjenjem. Poleg telovadbe, ki se bo temeljito poučevala, so zopet na vrsti predavanja. Poleg temeljev občinske politike in uprave ter fundamentalnih načel socializma, nadalje socialnega zdravstva in verskonravne vzgoje pridejo na letošnjem kurzu za mladeniče na vrsto prevažna predavanja o zgodovini razvoja katoliškega gibanja med Slovenci in temeljnih idejah krščanske in demokratiške struje.

Ta predavanja imajo namen naš naraščaj seznaniti z onimi velikimi načeli, ki so vžgala v Slovencih plamen navdušenja za versko in socialno povzdigo ljudstva. Tako hočemo ohraniti v naši mladini, ki te zgodovine ni sama preživela, živ ogenj in neugasljivo navdušenost za ideale katoličanstva in za neizprosno odločnost v boju zoper sovražnike Kristusovega imena, naj so odkriti ali pa prikriti, kakor razni pisatelji v »Naših Zapiskih«, »Omladini« in drugod, kjer nekateri z nekim nadstrankarstvom in »objektivnostjo« skušajo ustvariti med mladino razpoloženje za krščanstvu nasprotno ideje. Naša mladina bo tudi nasproti takim ljudem stala na straži!

Negotovost.

Nemška nestrpnost.

22. t. m. se je zbral češki deželni odbor. Češki deželni odborniki so protestirali proti temu, da je vlada češkemu deželnemu zboru predložila postavbo o krajnih načelstvih, ne da bi preje stopila glede tega v dotiko z deželnim odborom. Nova vladna predloga je dalekosežnega pomena, ker ustvarja nove c. kr. urade z veliko avtonomijo; zato bi bilo nujno potrebno, da bi se bila vlada preje z deželnim odborom posvetovala. Naposled se je sprejel predlog, da mora vlada deželnemu odboru predložiti ves material, na podlagi katerega se je zakon o krajnih načelstvih izdelal. Čehi torej niso z vladnimi načrti zadovoljni, zadovoljni pa seveda tudi niso Nemci. Nemci so zlasti zoper to, da hoče vlada najprej volivno reformo in šele potem deželni red in preustrojbo deželnega odbora ter deželnih agend. Nemci so pač skrajno nestrpen in aroganten element. Radi bi dosegli nacionalno avtonomijo in dalekosežne pravice, še preden se volivna reforma izvede, to pa zato, ker vedo, da bi spričo novega volivnega reda izgubili svoje dosedanje pozicije. Pametni Nemci!

LISTEK.

Ovadnica.

Paul Bourget. — A. Kalan.

I.

(Dalje.)

»Vse v redu,« odgovori in s tresočim glasom dostavi: »Obljubi mi, ... če koga srečaš, na priliko eno izmed deklet v hotelu ... Tedaj se ti odstraniš ... Ti bom že pojasnila ... Bog ne daj, da bi ...« In tihi dojene: »Tega bi ne prenesla, da bi bila sodeležna pri kakem umoru ... Vsaj je že to tako grozno ...«

»Bodi popolnoma mirna,« odgovori lopov z zlovilnim nasmehom. »Nič se ne boj, da boš kaj prikrajšana pri tej stvari. Vse se bo mirno izvršilo. To mi znamo ... Sploh pa če bi morala moj varuh ali jaz kaj sile delati, bi to storila le, da se brani, in rajši si dava odrezati glavo, kakor da bi tebe izdala, kakor tudi ti nas ne izdaš, ako te primejo. Ti me ne izdaš, kaj ne da ne?«

»Nikdar ne,« reče ona in pogleda ga in v tem pogledu se zrcali ona zvestoba v nevarnosti, ki je edina zadnja častna poteza pri dogovorjenih hudodelecih. Bélière se je zdel potolažen, ko je čul to zatrdilo. Sedaj pa je mislil, da bi nadaljni

razgovor vzbudil samo nove in nepotrebne pomisleke pri ženski, ki je že sedaj naveličana tega suženjstva, zato se je hipoma poslovil, rekoč:

»Tam na oglu vidim dva sumljiva človeka ... Kadar pa bo panj ogreben, takrat boš videla ... Pa saj si bova pisala in se razumela ... Sploh pa je to zadnja poskušnja ... Zdrava, Adela, pogum, srček moj ...«

Šel je z njo za cerkev sv. Roka ter jo objel. Ta trenutna ljubeznjivost je bila mladi ženi zadosti, da je na potu nazaj v ulico Saint Honoré, začutila v svojih žilah strup strasti, ki jo je dve, zanjo smrtonosni leti omamljal kot žrto tega elegantnega lopova, ki je nespravljiv, nizkoten, skrivajši se v opremi poštenjaka, kakor so lopovi iz predmestja s svojimi visokimi kapami, s svojim kratkim telovnikom in svojimi širokimi hlačami.

II.

Adela je komaj vstopila v hotel Beausite in skoro že ni imela časa odložiti klobuk, ko je čula zvoniti hišni telegraf, ki je vezal njeno sobo z gospinimi sobami.

»Vsaj je šele tričetrt na šest,« si je rekla, hiteč. Saj bi se gospa na šest, napraviti šele ob pol sedmih. Pa vendar ni spremenila svoje misli ... Moj Bog! ...«

Vsled tega strahu se je z vznemirjenim srcem podala laži-hišina v mali salon, kjer jo je čakala gospa, pri kateri je vsto-

pila v službo samo zato, da jo oropa. In sedaj! ... Mrs. Edita Risley je slonela na zofi v tej navadni sobi hotela, ki jo je ona v eni zimi svojega bivanja spremenila v priazen dom. Vse okrog nje je nosilo znak njene ljubeznive osebnosti; in uprav ta ljubeznivost je bila vzrok, da je sovdeležnica Bélièrova toliko časa čakala. Edita je bila izmed onih, ki se je zdelo, da je pridružila svoji finosti ono odločno voljo, katero ohranjajo njeni rojaki pri pridobivanju svojega imetja. Njene sobe so bile opremljene s krasnimi preprogami, po mizicah so bile razpostavljene drobne dragocenosti. Dve krasni sliki, ena Maës-ova, ki predstavlja deklico, katera ima mačko poleg sebe in medeni kolač, druga velika Bronzinova; obe sta bili lično postavljene na dve stojali. Nedavno ju je ta dama kupila na dražbi za drag denar. Knjige angleške, nemške, italijanske in francoske so bile vsevpred razložene v njeni knjižnici, znamenje, kako splošno je bila izobražena ta izredna prikazen, kateri je rahla lepota nekako kopnela ob bujni čustvenosti in inteligenci. Bila je blondina, svetlo-sivih oči in bledo belega obraza. V onem trenutku, ko je hišina vstopila, zdela se je gospa v svoji hvilnosti, s čipkami obrojleni obleki kakor kaka deklica iz muzeja du Prado. Dasi se je opravičeno zblilo mnogo šal glede vprašanja, kake pradede imajo Amerikanci, je vendar tudi res, da ne izviraajo od samih demokratov. Edita je bila

po svoji rodbini rojena van Alotym. Bila je potomka izseljenca, ki se je ondi iz Nizozemskega naselil v sedemnajstem veku in je bil nezakonski potomec enega izmed zadnjih španskih guvernerjev. Prijatelji Edite, ki so tudi vsi, kakor je to že v navadi pri ameriškanskih milijonarjih, imeli cele galerije bolj ali manj pristnih najbolj slovečih del, so jo imenovali Velasquez. Bila je v kljub bogastvu ali pa radi bogastva ena izmed onih žensk, ki se jih veliko dobi onkraj morja, ki imajo rade, da so tudi vsi drugi z njimi veseli in zadovoljni; ker imajo zanje toliko resničnega, iskrenega sočutja, ki niti ojstro ne spregovore niti srpo ne zamahnejo, da bi ne motili ljubeznivega ozračja. Ta iskrena ljubeznivost — kaka ironija! — je bila vzrok, da je Mrs. Risley k sebi vzela ljubimko lopova s ceste. Njena prava hišina, neka Nemka, ki je bila pri njej v službi že deset let, je bila klicana brzojavno k oboleli materi. Mrs. Risley je v naglici začasno dobila drugo, da tem ložje dovoli daljši dopust svojih zvestih strožnic. Adela se ji je predstavila pod imenom Avrelia Brissand z ukradenimi spričevali. Amerikanka jo je vsprejela na prvi pogled.

»Pri meni odločujoče simpatija ali antipatija. Po tem se jaz slepo ravnam.«

Dobre tri mesece je bila nova hišina v službi in se je zelo prikupila gospej, tako da je sklenila vzeti jo seboj v Ameriko ob enem z ono, ki je zdaj pri materi. Neka

Votel strah.

Prorokovati nečemo; vendar pa ne upamo, da bi šlo delo v češkem deželnem zboru gladko naprej; prejalislej bo počilo. Zato so krščanski socialci zelo v skrbeh in zopet razglajajo po različnih listih, da bo baron Bienenrth ne glede na usodo češkega deželnega zbora sklical državni zbor in če potem »Slovanske Unije« ne bo mogel poraziti, bo s § 14. vladal.

§ 14 pa je čisto navadno vladno strašilo. Vse stranke, ki se novih volitev boje, strašilo s § 14. § 14 je otrok domišljije tistih, ki jih je strah in groza stopiti zopet pred volivce in jih prositi za zaupanje in glasove za novo zbornico.

Krščanski socialci v — prepad!

Več dunajskih krščansko-socialnih okrajnih zastopov je 22. t. m. sklenilo, da se ne sme nobenemu Čehu na Dunaju več podeliti meščanstva, da se nobenega Čeha ne sme več nastavitviti niti Čehom izročiti mestnih del! To so duhovci, ki jih je poklicala krščansko-socialna stranka sama. Krščansko-socialna stranka je razvnela v svojih pristaših nacionalni furor, ki prehaja, kakor omenjeni sklepi kažejo, v pravo blaznost. Ti elementi bodo krščansko-socialno stranko ugonobili — to je danes kot bel dan jasno! Krščanski socialci se bodo naših besed še spomnili.

Ogrska kriza.

Notranji položaj poostrejuje zdaj tudi ogrska kriza. Ogrski so srečno izbrali trenutek, ko rabi skupna vlada denar za bosansko aneksijo in za nove dreadnoughtke. Zato hočejo položaj do skrajnosti izrabiti ter zahtevajo samostojno banko, ogrsko armado itd., itd. Ker pa krona ne odjenja, je sedanja ogrska vlada 22. t. m. bila prisiljena skleniti, da poda demisijo. Cesar bo imenoval novo vlado. Kaj se potem zgodi — kdo vé? Ogrski grozijo z obstrukcijo v parlamentu in očitnim bojem zoper krono. Bienenrth bo čisto osivel...

Darevi.

ZA NARODNO OBRAMBO.

- 363. Fr. Šmid, Selce, 20 K.
- 364. Ivan Lubej, župnik, Jezersko, 20 K.
- 365. Viktor Skalovec, Ljubljana, 20 K.
- 366. J. Bulovec, Radovljica, 20 K.
- 367. Hranilnica in posojilnica Naklo 20 K.
- 368., 369., 370., 371., 372., 373., 374., 375. Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico je poslala: sama 160 K; dalje od:
- 376. načelnika Ivana Appeta 20 K.
- 377. načelnikovega namestnika Josip Zorca, župana, 20 K.
- 378. odbornika Jakob Porenta, župnika iz Stopičev, 20 K.
- 379. odbornika J. Zakrajšek, župnika iz Vavtevasi, 20 K.
- 380. odbornika M. Nemaniča, župnika, Brusnice, 20 K.
- 381. odbornika Anton Šmidovnika, župnika iz Prečne, 20 K.
- 382. odbornika J. Žmavca, posestnika v Smihelu, 20 K.
- 383. Franjo Mervarja, posojilničnega tajnika, 20 K. in
- 384. Gašper Porenta, akademičnega slikarja v Pragi, 20 K.

Dalje so darovali: Katol. slov. izobraževalno društvo Vič 5 K; Fr. Homan, Radovljica, 2 K; Valentin Rotar, Grablje, 1 K; Ant. Jemec, župnik v St. Jakobu ob Savi, 5 K; Rudolf Rakelj, župnik, Bizelsko, 2 K; zbirka na ženitovanju bratov Kompare v Mengšu, 12 K.

misel pa je begala zadnjih štirinajst dni gospo prav hudo vselej, kadar je videla pred seboj Avrelijo. Kako naj jo namreč vpraša, da je ne razžali, ali bi hotela biti pri njej kot druga hišina, da ji je že več časa poslovala tako dobro kot prva. Nemka ji je naznanila, da se kmalu vrne, in zato Mrs. Risley ni mogla več odlagati tega razgovora z namestnico, ki ji je tako vdana. Popolno se v tem tudi ni motila. Zlosrečni Julij Bélière je opazoval nekaj tednov, da se je njegova prijateljica zelo spremenila, in to so je res zgodilo, ker se ni mogla ubraniti veliki hvaležnosti do gospe. Adela si je že več tednov izmišljevala razne nove vzroke, da se odloži dogovorjeni rop, in sicer zato, ker ji je vedno bolj dobra in prijazna gospa vzbujala s svojo ljubeznivo skrbjo zanj vedno hujše očitje vesti, ki se je oživljala skromni meščanki, ki je služila bandi tatov kot lovka psica. Ti očitki sicer niso bili še tako močni, da bi bili nadvladali sramotno ljubezen, ki jo je družila z zlobnežem, ker se je konečno vendarle odločila vse pripraviti, da se ta večer izvrši tatvina. Stori la je to v zadnjih štirindvajsetih urah v veliki razburjenosti vsled groženj Bélièrovi. On ji je namreč dejal: »Najamem si sobo v hotelu; to bo najbolj varno.« In pri tem je bil njegov pogled bodeče-ojster. Adela se je zbalala. Zato je vso stvar tako vredila, da bi bila gospa vsaj daleč od doma, ko se tatvina izvrši. Bala se je nam-

Naj bi vsak dan bil tako bogat darov za trpeče slovenske brate.

Vsak dan se spominjajte obmejnih Slovencev, ob vsaki veselici in žalostni priliki!

ZA NAGROBNI SPOMENIK POK. GO- SPODU PRELATU J. ROZMANU.

Vč. g. kanonik itd. dr. A. Karlin 20 K; vč. g. župnik M. Poč 20 K; Katol. društvo za delavke 100 K; bl. gospa Ivana Jeglič 20 K; bl. g. G. Kunčič 10 K; bl. g. F. Štenta 10 K; bl. g. A. Zorc, trgovec, 20 K; neimenovani 10 K; gđc. Roz. Gregorin 10 K. — Ivan Barle, župni upravitelj.

Osumljen vohunstva.

Nemški listi poročajo: Bivši nadporočnik Pavel Bartmann, ki je bil že večkrat v preiskavi zaradi vohunstva, ter je bil dvakrat obsojen na pet let in tri in pol leta v težko ječo, je sedaj v Ljubljani v zaporu. Njegova sedanja aretacija je tudi v zvezi z vohunstvom, in se je izvršila vsled naročila nekega višjega častnika, ki je opazoval na Bledu, kako je pustil Bartmann v nekem fotografskem ateljeju razvijati fotografske plošče od nekih utrdb. Bartmann izjavlja, da je nedolžen in zagotavlja, da je fotografiral utrdb, ker rabi fotografije za neko delo, ki ga bo izdal po naročilu ameriške vlade. Pri grajenju panamskega prekopa se bodo namreč zidale velikanske utrdb in zato proučuje moderne trdnjavske stavbe. Če je ta izpoved resnična, se preiskuje. Vendar se misli, da se je celo vohunstvo vršilo zopet po naročilu kake tuje države: — Bartmanna, ki je bil dosedaj zaprt pri tukajšnjem deželnem sodišču, so včeraj prepeljali na Dunaj v spremstvu orožnikov, kjer so ga izročili ondotnemu deželniemu sodišču.

Štajerske novice.

Š Na mladeniški shod v Brežice dne 26. septembra! Se enkrat opozarjamo na ta, za celo Posavje tako velevažni shod. Ker se je moralo ozirati na dohod in odhod z vlakom, je spored ta-le: Ob pol 12. bo pri sv. Roku v Brežicah tiha sv. maša in pridiga za mladeniče, tako da lahko vsi domači in zunanji udeleženci, izpolnijo tukaj svojo nedeljsko dolžnost. Kmalu nato se začne v »Narodnem domu« na vrtu (ali ob dežju v dvorani) zborovanje, kjer govore razni naši voditelji in narodni delavci, med njimi g. poslanec dr. Benkovič, jur. Veblé, govorniki izmed mladeničev samih ter drugi. Sklep shoda bo pa za vse tiste, ki jim ne bo treba hiteti na vlak, pri skupnih večernicah v mestni župnijski cerkvi. — Udeleženci, ki bodo potrebovali v Brežicah obeda ali okrepčila, naj bodo opozorjeni, da so narodne gostilne: na kolodvoru Zorko in Volčanšek, pred mestom Krulc, v mestu Klaužar, »Narodni dom« in Grobušek. — Navdušujte povsod mladeniče, naj se udeležijo shoda v velikem številu! Zlasti v brežiški in sosednjih župnijah vsi na noge! Agitirajte od hiše do hiše, da bo shod zares veličasten ter bo vnel tem večji pogum za delo, ki čaka mladeniče v naših in prihodnjih časih!

Š Ptuj. — Esperantska slavnost. Nekaj novega nas je poklicalo v Ptuj: veselica esperantistov, in rečemo, da smo se dobro zabavali, vključ temu, da so gotovi ljudje napravili velikansko protiagitacijo. Stori li so ptujski liberalci menda to z ozirom na dejstvo, da so v Ljubljani po pisavi »Slo-

reč še hujše nevarnosti za gospo. Toda zdaj, ko je začela zvonec, je nekako slutila, da se je morda varala pri tem svojem računu. Vsa preplašena je zato vstopila v salon, kjer jo je gospa vsprejela z besedami:

»Adela, nocoj jaz ne grem z doma. Mme. Renaud« — to je bilo ime stare vzgojiteljice, pri kateri je bila gospa dve leti, tedaj stara štirinajst let — »Mme. Renaud mi je sporočila, da ji ni dobro, pa tudi mene nekaj glava boli. Prav na kratko bom povečevala v salonu...«

Za hip Adela ničesar ne odgovori. V duhu pa je videla, kako se v kratkem odpro vrata v predsobo, kamor vstopi tat, prepričan, da ni nikogar doma. Gospa bo slišala ropot in bo šla gledat. In potem?... Potem, ako ji bo mogoče koga sklicati, je Bélière izgubljen, če pa ne... pa on ubije gospo... In v dveh urah se bo vse to res zgodilo. Tako silno je hišino ta misel zadela v srce, da je obleдела in se vsa tresla. Gospa, ki se je čudila, da se nič ne gane in nič ne odgovori, takoj opazi to spremembo na hišini.

»Kaj pa vam je, Avrelija?« jo vpraša. »Zdi se mi, da vam je slabo!...«

Vstala je s stola in stopila k Adeli, ki pa jo ustavi in reče:

»Nič hudega, gospa; ometica me je prevzela, pa je že dobro.«

(Dalje)

venskega Naroda« kipele k nebu prisege: vse za narodno stvar. Hoteli so na poseben način proslaviti spomin ljubljanskih žrtv in to so v polni meri storili s tem, da so sramotili in agitirali proti slovenski prireditvi. Res, prav liberalno. Točke slavnosti so bile zelo dobro izvajane; kakor gledališke, tako pevske, a nad vse krasno tamburaške. Po končanem vzporodu se je razvila v spodnjih prostorih prosta zabava.

Š Woschnagg vendar odloži mandat. Graški »Tagblatt« poroča iz Celja: »Več listov je te dni poročalo da je poslanec Woschnagg umaknil izjavo, da odlaga svoj mandat. To poročilo je nastalo vsled nesporazumljenja. Poslanec Woschnagg je v resnici odložil svoj mandat. Da bi pa pri volitvah v odseke in odbor ne oškodoval nemško-napredne večine v deželnem zboru, ki razpolaga le z malo večino, je na nujno prošnjo svojih volivcev (?) izjavil, da stopi njegova izjava šele po konstituiranju deželnega zbora v veljavo, da bi bil v slučaju potrebe njegov glas na razpolago. Pri konstituiranju pa je bilo dovolj nemško-naprednih poslancev na razpolago in torej Woschnaggu ni bilo treba izvrševati svojega mandata, kateri je sedaj konečno zopet v rokah volivcev.

Š Smrt v ognju. V vasi Zg. Pristava pri Ptuj sta spala v soboto ponoči dva popotna kmečka slikarja na seniku nekega kmeta, pri katerem sta delala. Nekoliko pozneje je prišel k njima spat tudi hlapec. Pozno ponoči pa je izbruhnil na seniku požar. Hlapec se je pravočasno rešil, a slikarja, 79letni A. Plavček iz St. Lovrenca pri Slovenski Bistrici in 59letni I. Bezjak iz Nove Štite je dohitela smrt v plamenu. Šele ko je poslopje popolnoma pogorelo, so našli ožgani trupla.

Š Samoumor mesarja. V ponedeljek popoldne se je ustrelil v Mariboru mesar in gostilničar Vincenc Zink zaradi nezdravljive bolezni. Zapušča ženo s hčerama, v starosti 19 in 15 let.

Š Poročil se je v Šmartnem na Paki 20. t. m. gospod Anton Albert, postajni mojster c. kr. drž. žel. z gđc. Franico Steblovnikovo. Mlademu paru želimo veliko sreče ter iskreno čestitamo!

— V Gotovljah je bila občinska volitev. Liberalci so hoteli dobiti vse glaso-ve zase, da bi potem trobili v svet, glejte, v Gotovljah rastejo same liberalne korenine. Mi pa hočemo v naslednjem pokazati politično moralo teh čudnih liberalčkov. V III. razredu je bila v volivni imenik vpisana, in ima tudi volivno pravico, posestnica Marija Zagoričnik v Zalogu. Ker so se liberalčki bali, da bi mož Marije Zagoričnik ne volil duhovskih so-vražnikov, namreč liberalcev, ji niso ne izkaznice ne volivnega lista dostavili, temveč so takole napravili: Napisali so pooblastilo na Golčer Gregorija, podpisali so na njem Marijo Zagoričnik, kakor da bi ona pooblastilo dala, in vso to volivno mahinacijo sta s svojimi podpis potrdila gostilničar Franc Malgaž in občinski sluga Gregor Vipotnik. S tem, tako goljufno skovanim pooblastilom je stopil Gregor Golčer na volišče in volil »pristne gotoveljske korenine«. Mož Marije Zagoričnik pa je skrajno ogorčen, da so ga spravili gotoveljski liberalci ob volivno pravico, katero izvršuje za svojo ženo postavno le on. Da pa vso krivdo od sebe odvalijo, in zaslužni kazni ubežijo, so dali modri naprednjaki v lastni tovarni izdelano pooblastilo od neke mladoletne šempeterske šivilje, ki se slučajno tudi Marija Zagoričnik piše, in ima v gotoveljski občini toliko volivne pravice kakor Boltatov Pepe, podkrižati. To se je zgodilo na angelsko nedeljo, občinske volitve pa so že bile davno poprej.

Deželni zbor kranjski.

Ljubljana, 23. sept. 1909.

Ko vstopimo danes v deželnozborsko dvorano, opazimo, da ima zbornica ličnejše lice, kakor prej, ko so motile pogled tiste žice, na katerih je viselo nekaj kresnic. Zdaj visi vojvodini Kranjski dostojen lestenec v zbornici, ki ga je z umetniškim zanosom izdelal pasarski mojster, zbornični svetnik Kregar. Lesteneč je izdelan iz bron in ves pozlačen. Njegov renezančni slog popolnoma soglaša z notranjo opravo in ornamentiko zbornice. Dolg je 6 m, v premeru meri 285 m. Vrh lestence je velika rozeta, okrašena z akantusi, pred katero so razni okraski. Sledi impozantna krona, iz katere gre šest opor navzdol. Pred krono je pritrjenih šest svetilk, kar daje kroni še veličastnejši izgled. Med oporami so razni bogati okraski. Gornje opore se strnejo s spodnjimi, ki nosijo velik dvameterski bogato okrašen obroč, na katerem je pritrjenih 12 kandelabrov. Vsak kandelaber nosi štiri luči. Medtem ko so vse luči obrnjene navzdol, se dviga pri vsakem kandelabru proti vrhu okrogla krogla, na kateri je na vsaki užgan kranjski grb. Pod obročem proti izhodu je velik predrti okrasek, podoben veliki košari, ki ima na vrhu priprosto, a le krasno ga-

lerijo. Proti izhodu je zopet pritrjenih šest svetilk. Velika rozeta, s hruški podobnim delom, zaključuje izhod lestence. Luči na lestencu je šestdeset, vsaka luč ima 38 normalnih sveč, skupaj zračunano sveti lestenec za 2280 normalnih sveč. Delo hvali mojstra. Ponosni smo na Kregarja, ki je izdelal tako umetno delo, kar dokazuje, da nam ni iskati umetnosti zgolj v tujini, ker imamo izborne mojstre tudi v domovini.

ZAČETEK SEJE.

Deželno vlado zastopa deželni predsednik baron Schwarz. Vsi poslanci so navzočni, tudi prevz. knezoškof.

Deželni glavar otvori sejo ter pravi: Njega veličanstvo je izvolilo sklicati deželni zbor v nadaljevanje začetege dela. Pozdravi poslance, ki so se polnoštevilno udeležili. Pozdravlja dež. predsednika barona Schwarza. (Dr. Tavčar: Ni treba pri zborovanju dež. zbora žandarjev.) Deželni glavar izraža upanje, da bo deželni predsednik podpiral delo dež. zbora. (Dr. Tavčar mrmra: Z žandari.) Ze pogled na današnji dnevni red, ki broji 92 točk, dokazuje, da je deželni odbor mnogo pripravil za delo. Loti se me bojazen, če bo mogoče rešiti gradivo, ki leži pred nami. V prvi vrsti opozarja na predloge glede na notranjo organizacijo. Pametno je ravnanje deželni zbor, da preskrbi nov poslovnik. S pragmatiko iz leta 1863. ni bilo več mogoče izhajati. Dež. odbor je ustvaril nekaj novega, modernega. Večina predlog je finančnega značaja. Finance kranjske dežele so, kakor tudi drugih dežel, neugodne. Računski sklep iz leta 1908. je ugoden, a varujete se prenaplajene sodbe. Proračunjen je bil deficit, imeli nismo primanjkljaja, dosegli smo prebitok. 9343 K čistega prebitka nam ostane. Za več kakor 300.000 kron že dovoljenih kreditov smo zapostavili. Letošnji proračun kaže deficite. Potrebščina in deficit se še zvišata. Čakajo nas neizogibni izdatki: šolstvo, dobrodelne naprave; bolnica in blaznica, ki je v protislovju z načeli humanitete. (Jarc: Tako je!) Kar se tiče cest, rabimo 6 milijonov. Tudi na lokalne in transverzalne železnice moramo misliti. Čakajo nas velike naloge. Treba gledati na povzdigo našega gospodarstva. Bančni statut je izdelal deželni odbor. Dal bo nove impulze dež. gospodarstvu. Nadalje se mora odločiti dež. zbor, če se odpove dokladi na osebno dohodnino proti državi odškodnini. Predloga o cestnem zakonu hoče izboljšati ceste po raznih okrajih. Lovski zakon kmalu dobite. Varoval bo korist kmečkega stanu, zanemariti ne smemo panogo gospodarstva. Glede na šolstvo omenja realčni, ljudsko-šolski in zakon o šolskem nadzorstvu.

Predloga glede na deželno zavarovanje se predloži. Poročilo dobite tudi o projektu deželne električne centrale.

Deželni zbor čaka mnogo dela.

Deželni glavar pozdravi nato nemško deželne poslance. (Dr. Oražen: Saj smo v slovenski deželi!)

Končno še enkrat iskreno pozdravi poslance in jih poziva na delo.

Deželni glavar preide nato na dnevni red.

Preide se na dnevni red. Zapisnikar prečita zapisnik VIII. deželnozborske seje dne 16. januarja 1909. Ker ni ugovora, se zapisnik potrdi.

Naznanila deželnozborskega predsedstva.

Deželni glavar pl. Šuklje naznani, da je izjavilo sožalje povodom kalabrijskega potresa. Došla je topla zahvala.

Zahteva za izročitev nekaterih poslancev sodišču se je umaknila; sodišče zahteva izročitev poslanca Supančiča.

Trgovska in obrtna zbornica naznani, da je izrekla seja trgovske in obrtne zbornice ogorčenje poslancem. (Klici: Ali sta Novak in Supančič še vedno poslance trgovske in obrtne zbornice? — Dr. Pegani: Ta je dobra!) Proti poročilu ni ugovora.

Obljuba dveh novoizvoljenih poslancev.

Obljubo zvestobe napravita Perhavec (Živio!) in poslanec Višnikar.

Volitev v disciplinarni, verifikacijski, upravni, v šolski in v odsek za deželno gospodarstvo.

Glavar prečita določila disciplinarnega reda. (Dr. Tavčar: Izjemno stanje se naznani z bobnom!) Ko čita glavar besedilo o izključenju, pravi dr. Oražen: »Škoda, da nas ne zapirate!« Voliti se mora en član v disciplinarni odsek mesto bivšega poslanca Plantana. Ko čita glavar, da ne dobe izključeni poslanci nobenih dijet, zakliče poslanec dr. Tavčar: »Grozno!« Poberejo se glasovnice. Skrutinatorja sta poslanca Mandelj in grof Margheri. V disciplinarni odsek se izvoli poslanec dr. Novak, v verifikacijski poslanec dr. Triller, v upravni odsek mesto poslanca Supančiča se izvoli poslanec dr. Iv. Tavčar, v šolski odsek se izvoli mesto odstopivšega poslanca dr. Lampeta poslanec Perhavec. Liberalci so oddali

prazne glasovnice. V odsek za deželno gospodarstvo se izvoli mesto poslanca dr. Kreka poslanec dr. Lampe s 40 glasovi.

Poročila deželnega odbora se odstopijo odsekom.

Volilne zadeve.

Dr. Tavčar predlaga, naj verifikacijski odsek poroča o novih splošnih volitvah, o dopolnilnih volitvah, o volitvi deželnega poslanca za kmečko občino Vipava-Ildria in za dolenski mesta v 48 urah. Predlog soglasno obvelja.

V odsek za letno poročilo se izvolijo: Veleposestvo: Galle 9 glasov, mestna kurija: Višnikar 11 glasov, kmečka kurija: Perhavec 12 glasov, splošna kurija: Kobi 9 glasov, cela zbornica poslanci: Drobnič, Mandelj, dr. Žitnik, Demšar, dr. Vilfan, Rechbach, 42 glasov.

IZPREMEMBA OPRAVLJENEGA REDA DEŽELNEGA ZBORA.

Dr. Ivan Šusteršič in tovariši so nujno predlagali: Deželni zbor skleni: Opravilni red deželnega zbora se izpremeni.

O UČNEM JEZIKU.

Nujni predlog deželnega odbornika E. Jarca.

Dež. odboru se naroča, da čimprej dež. zboru predloži načrt zakona o učenem jeziku na javnih ljudskih in meščanskih šolah na Kranjskem.

DRŽAVNE PODPORE ZA VODOVODE.

Nujni predlog deželnega glavarja pl. Šukljeja.

Deželni zbor vojvodine Kranjske ugovarja najodločnejše interpretaciji, izraženi v dopisih c. kr. poljedelskega ministrstva z dne 23. in 28. julija 1909, št. 17.881 in 17.963, glasom katerih se je odbila prošnja za podelitev prispevka iz državnega melioracijskega zaklada za pospeševanje načrtov v svrhu preskrbovanja vode temeljem uravnave po deželni zakonodaji, to pa zlasti z ozirom na dosedanje, več nego 15-letno prakso, in z ozirom na nedogledne, skrajno kvarne posledice take razlage. Zajedno nujno poziva visoko c. kr. vlado, da razširi državno pomožno akcijo, kakor se jo izvaja že za Dalmacijo in Primorsko, tudi na kranjske kraške pokrajine.

NAKUP VODNIH SIL.

Dr. Lampe in tovariši nujno predlagajo:

Deželni odbor se pooblasti, da zgradi deželno električno centralo na Goreniskem in v ta namen nakupi potrebne vodne sile.

TARIFI JUŽNE ŽELEZNICE.

Nujni predlog poslanca Povšeta in tovarišev

v zadevi nameravanega zvišanja tarifov na južni železnici.

Visoki deželni zbor!

Kakor se sliši, namerava južna železnica zvišati tarife za prevozno blago na svojih železniških progah, in sicer naj bodo ti tarife še sedem odstotkov višji od onih, kateri se imajo z novim letom uveljaviti na državnih železnicah. Temu baje hoče vlada pritrditi, zato predlagamo:

Visoki deželni zbor skleni:

Dež. zbor kranjski najodločnejše ugovarja temu povišanju tarifov na južni železnici in pozivlja vlado, da temu nameravanemu zvišanju tarifov nikakor ne pritrdi.

V formalnem oziru predlagam, da predsedstvo deželnega zbora ta ugovor deželnega zbora kranjskega takoj brzojavno potom prijavi c. kr. državni vladi.

Dr. Šusteršič

utemeljuje nujnost predloga o izpremembi poslovnika, ki je zastarel. Opravičnik je bil sklenjen leta 1863 in 1868. Razmere so se izpremenile. Zbornica šteje 50 članov, centralna vlada ne daje rada deželnim zborom veliko časa na razpolago kljub njihovi velikanski važnosti. Sedanji opravičnik otežuje delovanje v marsikaterem oziru. Nepotrebno je, da se čita zapisnik dalje časa. Dobro je, da se pospeši delo deželnega zbora in odpravijo določbe, ki ovirajo delovanje deželnega zbora. Mi nismo krivi, da imajo deželni zbori tako malo časa na razpolago, kakor tudi, da centralizem ne upošteva deželnih zborov. Odstraniti moramo, kar zavira delovanje, brezkvarko govorniški svobodi in temeljitosti razprave.

Dr. Tavčar sodi, da pri taki važni stvari ne more stranka pritrditi nujnosti. Predlaga odsek 10 članov.

Dr. Šusteršič pripomni dr. Tavčarju, da je nujnost utemeljena, ker imamo malo časa na razpolago. Predlagatelj se zavzame za odsek šestorice. Predlogu se prizna nujnost in se odkaže odseku. Sklene se, da obstoji odsek iz šestorice članov. Za nujnost so glasovali poslanci S. L. S. in poslanca nemškega veleposestva, za dr. Tavčarjev predlog, naj ima odsek deset članov, poslanci narodno-napredne stranke in poslanci nemškega veleposestva. V odsek so izvoljeni poslanci: grof Barbo,

Višnikar, dr. Krek, dr. Pegan, Pogačnik, Lavrenčič.

Deželni glavar pl. Šuklje

utemeljuje svoj nujni predlog o državnih podpori za vodovode. Predseduje deželnemu glavarju namestnik.

Deželni glavar pl. Šuklje: Deželni odbor se je obrnil na poljedelsko ministrstvo za podporo prepotrebni vodovodov. Deželni odbor je dobil odgovor, ki se najbolj izraža v tem, da se državna podpora za vodovode ne dovoli. (Dr. Šusteršič: Nečuvno! Škandal!)

Dr. Šusteršič: Braf je podpisal, Bilinski je pa naredil. — Pl. Šuklje: Pri vseh vodovodih je vlada prispevala. Po petnajstih letih se to vzame. — Jarc: Abzug Bilinski! — Dr. Tavčar: Kdaj pa baron Schwarz? — Pegan: Seveda, tistih 900 tisoč kron! — Glavar: Zavedali smo se, da nas čaka glede na vodovode največja naloga po Kočevskem, na Krasu in drugod. Mi smo sklenili že letos melioračno posojilo. — Medklic: Še ni sankcionirano! — Dr. Šusteršič: Že zopet Bilinski sedi! A bo kmalu šel! Vztrajni boj proti ministrstvu! (Tako je! Ploskanje.) Nisem mogel razumeti utemeljevanja vladnega odloka. Primerjajte besedilo novega zakona in iz leta 1884. Besedilo je isto. Melioracijski zaklad ima 8-krat več sredstev, kakor takrat. Kako se more zdaj kako ministrstvo sklicevati na ta zakon, na to se navadna pamet razumeti ne more. — Jarc: Uradna pamet! — Dr. Tavčar: Naj baron Schwarz pojasni! — Dr. Lampe: Suho Krajino je baron Schwarz priporočal. V seli leta 1893 sem utemeljeval svoj samostalni predlog za vodovode. — Dr. Tavčar godrnja. — Dr. Lampe: Dajta se potem pomeniti! (Smeh.)

Govornik navaja svoje uspešne nastope za državne podpore za vodovode. V dunajskem ministrstvu sta šla s poslancem Povšetom v poljedelsko ministrstvo, kjer se je odljubila dobrohotna podpora. V finančnem ministrstvu se je stvar potem napravila. Pred 16 leti se je po finančnem in poljedelskem ministrstvu dovoljevala podpora iz melioracijskega zaklada. Zdaj so na krmilu drugi baroni, ki egiptovskega Jožefa ne poznajo. (Veselo.)

Država bi morala podpirati ne zgolj zgradbo vodovodov, marveč tudi zgradbo cest.

Deželni predsednik baron Schwarz prečita daljšo izjavo v zadevi, o kateri še poročamo.

Med čitanjem kliče dr. Šusteršič: To je nečuvno škandal, da centralna vlada kaj takega doli pošlje. Bomo že obračunali z njo. Odklanjamo tako vladno žalovanje. — Dr. Žitnik: Ni res, da bi se kaj takega o prepovedi podpore vodovodom sklepalo! — Dr. Šusteršič: Tako se dela avstrijska vlada iz nas norce! Bomo že pokazali! — Dr. Šusteršič: Gospod baron! Saj to ni Vaše mnenje. Kar čitajte naprej! — Dr. Žitnik: Tako se plačuje avstrijsko rodoljublje! Baron Schwarz je bistveno sledeče izjavil.

Po obstoječih postavah ne spadajo vodovodi v okvir melioracijskega zakona. Opozoriti hoče na izredni položaj in potrebo v deželi za vodovode.

Baron Schwegel govori o predlogu med pritrdjevanjem večine poslancev ter se izjavi, da bodo Nemci glasovali za nujni predlog glavarjev. — Dr. Tavčar izjavi, da je stvar utemeljena. Všeč mu niso izrazi naših poslancev z ozirom na Bilinskega. — Dr. Šusteršič: Predgovornik je nekaj govoril o Bilinskem. Žaljava beseda o Bilinskem ni padla, ampak omenilo se je samo, da je on kriv neuspehov in je glavni steber protislovanske vlade. Meni se vidi, da leži na trebuhu pred Bilinskim, odkar je zakrivil hudodelstvo na 100.000 bosanskih kmetih. Ne zagovarjajte moža, ker je odpisal tistih 900.000 kron. Tista brezmejna občutljivost, če mi samo omenimo ime Bilinskega ali centralne vlade, s katero je stranka dr. Tavčarja tako tesno koalirana. Bilinski je glavna opora sedanjega nemškega sistema. Vladna izjava ni vredna pipe tobaka. Sklicuje se na neko sejo proračunskega odseka iz leta 1908. Pravi, da se je v tej seji ugovarjalo proti interpretaciji. Ugovarjal je en sam član. Zastopnik vlade je zagovarjal stališče. En član proračunskega odseka je ugovarjal, odsek ni ničesar sklenil, a če bi kaj sklenil, bi bilo brez pomena. Naravnost nečuvno je kaj takega. Še nečuvnejše je, da kaj takega piše vlada, ki se ni ozirala na soglasen sklep zbornice. Stavi v meritornem oziru: Naj se sklep takoj brzojavno naznani Bienenrthu in Brafu. — Dr. Tavčar se zopet zavzema za Bilinskega. Hud je na deželnega odbornika Jarca, ker je rekel: Škoda, da ni Hribarja tukaj! Pove, da pod popolno Šusteršičevo komando ne gre. — Dr. Šusteršič: Bog me obvaruj! To nočem. — Po Tavčarju govori predlagatelj pl. Šuklje. Glavar Šuklje priporoča dr. Tavčarju, naj bi bil propagator finega parlamentarnega tona. Za glavarjev predlog gla-

suje cela zbornica, kakor tudi za predlog dr. Šusteršičev, naj se sklep naznani brzojavno Bienenrthu in Brafu.

Konec seje ob tri četrt na dve. Nadaljuje se ob 4. uri popoldne.

Dnevne novice.

+ C. kr. vladni Ploj. Dr. Ploj je, kakor danes z nepopisno radostjo poročajo vsi vladni in slovnožrski listi, na nekem volivnem shodu v Središču izjavil, da je odločen nasprotnik smešne in neutemeljene obstrukcije slovenskih klerikalcev. — Mi se zaradi teh klečeplaznih besed ne bomo niti najmanj razburjali. Hofrat Ploj je pač od same najudanejšje in najpokornejšje c. kr. vladnosti postal čisto slep. Danes, ko stojijo vsi Slovani v tako odločnem nasprotstvu zoper vlado, da so vsi pošteni Slovenci brez razlike stranke ene misli in enih želj, si upa malenkostni človek glodati škalo slovanske solidarnosti z razlogi, pobranimi v Bienenrthovi sprejemni sobi! Smešna sta Ploj in Hribar in celo Nemci se jima danes rogajo, ker Nemcem pač ne moreta imponirati politika, ki skušata v tako usodnih trenutkih pasti lastnim bratom v hrbet. Slovenski volivci bodo v danem trenutku na tako politiko dali edino pravi odgovor.

+ Nasilnost liberalcev. Ljubljanski 20. september se je začel skoro redno ponavljati na Viču. Ceste imamo navadno zastražene, posebno zvečer. Ne stražijo pa stražniki in orožniki, tudi vojaštva nimamo na razpolago, pač pa delajo kordone naši sokoli in sokoliči. Pa zakaj straža, zakaj kordoni? Nemcev nimamo. Da — Nemcev nimamo — imamo pa Orle in ti napravljajo Sokolom največje skrbi. Zadnji dve javni prireditvi našega Orla, Ljudski tabor in izvrstno uspeša telovadba številnega naraščaja jih je tako razburila, da ponoči kar spati ne morejo, marveč lažijo okrog, izzivajo in napadajo mirne ljudi. Pa tej napredni sokolski oliko se pač ni treba čuditi. Načelnik sam je izzival v nedeljo med telovadbo naraščaja pa tudi pozneje, njegovi učenci pa ga posnemajo, da celo prekašajo. Samo nekaj cvetk te sokolske ofike zadnjih dni naj omenimo. V torek, 21. t. m., je petero nadebudnih, seveda nahujskanih sokoličev pred Tribučvo restavracijo planilo na člana orlovega naraščaja, ga vrglo na tla, pretepalo in slednjič pahnilo v jarek. Tako so vpoštevali »Narodov« poziv za napad na naše fante, katerega državno pravdnitvo v Ljubljani ni konfisciralo. Pa še lepše stvari smo zvedeli in videli sami. Oboroženi z noži in drugimi stvarmi hodijo okrog in iščejo priložnosti za pretepanje. Zgodilo se je celo v torek, 21. t. m., da bi bil neki »nadebudni sinček«, čegar »izvrstna« vzgoja je dobro znana, s kamnom ubil člana orlovega naraščaja. Očetje in matere, kako dolgo boste še tako nespametni, da boste pošiljali svoje sinove med take ljudi. Vam pa, sokoli in sokoliči, povemo enkrat za vselej, da si štejemo pod svojo čast, da bi se naši fante po cestah in gostilnah pretepali. Ako hočete nadaljevati s tako izobrazbo, poiščite si zato drugih ljudi. Da bomo pa imeli pri svojih prireditvah, pa tudi na cesti, mir, za to bomo poskrbeli na pristojnem mestu! S takimi podivjanimi razmerami in s stranko, ki take napade v »Narodu« celo priporoča, je treba res temeljito obračunati! In »Narod« si upa ob takih pojavih liberalne podivjanosti večeraj še pisati o »zverinskem značaju klerikalizma«. Liberalci vpijejo o »preganjanju«, ako se jim ne pusti, da bi povsod izvrševali svoje nasilnosti. Da pa se zlomi liberalna nasilnost in da se ž njo res temeljito kljub »Narodovemu« kričanju obračuna, zato garantiramo.

+ Kako radikalci sami o sebi sodijo. Na zborovanju radikalnega dijaštva v Ljubljani, je dijak Zorman v referatu o »umetniški vzgoji dijakov« dejal, kakor poroča radikalni »Narodni Dnevnik« dobesedno sledeče: »Kletve in surovi izrazi so danes pri nas tako navadni, da se za nje ne zmenimo več. Naš dijak je v čustvenem življenju podivjan. Starejšim kličem, naj se spreobrnejo v zadnji uri.« — Tako sodijo radikalci sami o sebi, če pa mi pribijamo, kako je svobodomiseln mladina podivjana, pa kriče na vse pretege. Če bodo radikalci zopet našim dijakom očitali »pomanjkanje kulture«, jih bomo spomnili na referat tovariša Zormana: Izpreobrnite se v zadnji uri!

+ Vsem v vzgled so naši vrli somišljeniki šmihel-stopiške občine. Prečitajte njihove darove narodnoobrambnemu skladu in posnemajte jih!

+ Protinemska ljudna politika na Goriškem. To budalost si je izmislila graška »Tagespost«, ker je vlada premestila moško učiteljske iz laškega Kopra v sreliške slovenske Goriške. Da pa svet izve, kako slavna Bienenrthova vlada zatira Nemce na Goriškem, podajemo tu v številkah razmerje, ki vlada med profesorji na goriški gimnaziji, na zavodu, ki ga obiskuje več kot polovica Slovencev (okrog 51%) in le okrog 6% Nemcev. Začetkom

letošnjega šolskega leta je na tem zavodu 11 slovenskih profesorjev. Med temi so štirje definitivni in 7 suplentov. Lahov je 9. Od teh je 1 ravnatelj, 4 definitivni in 4 suplenti. Nemcev pa je 8, od teh 7 definitivnih in le 1 suplent, pa še ta je jud. — Tu se vidi, kako zatira vlada Nemce. Vsak naj presodi sam, če ni to razmerje skrajno krivično in če ni treba proti taki vladi najskrajnejšega boja.

+ Menj domišljavosti! Večina naših slovenskih umetnikov si nad lastno nezmožnostjo skuša s tem pomagati, da v večalimani originalnem stilu smerjajo občinstvo. Tako n. pr. si Hinko Smrekar v zadnjih »Zapiskih« spričo znanih šmirarij v Jakopičevem salonu dovoljuje to-le frazo: »Pravega občinstva, ki mu je uživanje umetnosti življenska potreba, bo jako malo. Umetno se umetniški čut ne dá nikomur vcepiti. Kdo more zrediti leteče pujske?« itd. — Slovenski umetniki se presneto motijo, ako mislijo, da bodo s tako prazno vzvišenostjo mogli ustvariti prepotrebni kontakt z občinstvom. Naše občinstvo ima splošno veliko finejši umetniški čut, kakor naši umetniki mislijo. Tako n. pr. v vsak otrok v Ljubljani, da vsi spomeniki, kar so jih napravili v Ljubljani naši moderni, niso zemlje vredni, na kateri stoje. Mnogo naših umetnikov sodi menda umetnost po tem, koliko barv so na platno nametali, o pravem lepotnem čustvu je pa pri malokomu govora. Nekoliko menj domišljavosti, gospodje!

+ Dr. Prijatelj je znan po tem, da ovija mistične definicije v predolge periode in njegovi spisi se beró kakor svete indijske upanišade. Svoičas, ko je hotel vsem dopasti, se je vsedel na tisti znani vzvišeni, nadstrankarski, nadverski in nadvsestovni stol, iz katerega govore marsikateri slovenski napolveljaki, da bi se javnosti zdeli modri. Zdaj pa je dr. Prijatelj stopil iz svoje učenjaške rezerve in v »Zapiskih« beremo v njegovi kritiki o Zupančiču z ozirom na »klerikalce« take stavke: »zulukafrsko barbarstvo zgrešene afrikanskega misijonarja«. Mož bi bil dober za »Narodovo« uredništvo, kakor se vidi. Morebiti bi tu tudi velikobolj paradiral kakor n. pr. na kaki eventualni prihodnji slovenski vseučiliški stolici?

— Javna ljudska knjižnica »Slovenske dijaške zveze« se ustanovi dne 26. t. m. v Adlešičih.

— Slovesne redovne objube sta napravila včeraj v Opavi ljubljanska križanska konventuala, sedanji podzemeljski kaplan gospod Pavlin Bitnar in klerikbogoslovec Anzelm Polak. Vsprejemnemu kapiteljnu je predsedoval ljubljanski veliki komtur grof Orsini-Rosenberg. Slovesno preoblečenje se je vršilo nato v mestno-proštijski cerkvi opavski.

— Umri je v Trstu c. kr. carinski asistent g. Anton Zarli.

— Filjasko italijanskega protestnega shoda v Trstu. Tržaški protestni shod proti premetitvi slovenskega učiteljskega v Gorico, so socialni demokratje razbili. Tudi demonstracija po mestu se je laškim liberalcem ponesrečila. Slabi časi!

— Velik požar v Belgradu. Ponoči od ponedeljka na torek je nastal ogenj v trgovskih skladiščih ob Savi, ki je kljub takojšnji pomoči trajal do popoldne. Škode je nad en milijon dinarjev.

— Koliko je na Kranjskem čevljarjev? Iz obrtnega katastra je razvidno, da je na Kranjskem 1581 čevljarskih obrti z 2721 delavci. Čevljarski tovarni ste samo dve. Iz tega je razvidno, da ima pri nas ročno delo še trdna tla, in ga ne bo kmalu izpodrinila veleobrt.

— V Zahvali Zorec naj se dostavi še zahvala darovalcem krasnih vencev ter mesto Jožefinuma vstavi Lichtenturnov zavod.

— Iz šolske s užbe. Iz šolske službe je izstopila učiteljica Vera Vencajz; na njeno mesto pride kot začasna učiteljica v Spodnji Šiški Milena Vencajz. Dozdanja začasna učiteljica v Radomljah Pavla Dežman je v isti lastnosti predstavljena na petrazrednico v Mengšu. Na mesto iz šolske službe izstopivše učiteljice Frančiške Grbec pride na trirazrednico na Suhorju zač. učiteljica Emilija Kamenšek. Učiteljica Sofija Suša — dozda na Bledu — je imenovana za začasno učiteljico in voditeljico novoustanovljene enorazrednice pri Sv. Križu nad Jesenicami.

— Razpis učiteljske službe. Na enorazredni ljudski šoli v Mekinjah pri Kamniku se razpisuje v stalno nameščenje učno in voditeljsko mesto z zakonitim prejemki. Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom predlagati okrajnemu šolskemu svetu v Kamniku do 15. oktobra 1909.

— Za lovce. — Priznanje. Iz Borovlj se nam piše: Naši domači orožni obrti staroznane tvrdke: Prva borovska orožno-tovarniška družba Peter Wernig, dr. z. o. z., je došlo zopet zaslužno priznanje. Njegovo Veličanstvo podkralj egiptovski je naročil četverocevko imenovane družbe (patentirane v vseh državah) v lastno uporabo. Ta pojav dokazuje najjasneje posebno porabljenost tega orožja, kojega glas je segel daleč preko

meje naše monarhije. Pozornost vseh interesentov se naj torej zopet in zopet obrača le na to res izvrstno orožje in s tem tudi na imenovanega jako solidno trvdko.

— **Prodaja konj.** Oskrbovalna komisija c. in kr. trenske divizije št. 3 v Gradcu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo dne 5. oktobra t. l., ob 8. uri dopoldne prodala na živinskem sejmišču v Beljaku, Italijanska cesta, po licitaciji okoli 200 odbranih konj proti plačilu cene v gotovini in kolikovne pristojbine.

— **Dosedanji tip »Dreadnought«** ima 19.500 in ne 17.000 ton, kakor se je sporočalo. Oborožen je z 10 topovi kal. 305 m/m. dolžina mu znaša 149,3 m ali 500 angleških čevljev (natančno 499). Za največji tip z 24.000 do 25.000 tonami so projektovani še težji topovi kal. 340 m/m. Dočim prvi topovi mečejo 358 kg težke projektila, bodo novi tehtali 567 kg.

— **Svoji k svojim! — Dunajski Slovenci.** Naša rojakinja iz Novega mesta, Mara Staniša, ima na Dunaju v VIII. okr., Kochgasse 25, trgovino s papirjem. Vsem na Dunaju živečim Slovencem in Slovenkam, posebno pa gg. akademikom, jo priporočamo najtopleje.

— **Okradena cerkev.** Župna cerkev v Tomišlju je bila dne 20. septembra, okradena. Tat je odprl puščico sv. Antona in Matere božje in odnesel kakih 60 K. Najbrže je storil po dnevu, ker je cerkev na samem pri gozdu. Cerkvene posode, ke-lihe je pustil pri miru.

— **Plemenitaš aretiran.** 18. t. m. se je nastanil v gostilni pri »Jurcetu« na Vrhniku, neki klativitez iz Idrije; izdal se je za Josipa pl. Premiersteina. Dal si je res prav plemenito postrežbi, ter dal tudi drugim za pijačo. Vpisal se je k Sokolu ter se z istimi pogodil kot strokovnjak za učitelja glasbe na lok. Sokoli so s ponosom pripovedovali o svojem novem plemenitem sokolu. Dalje se pripoveduje, da se je z neko tukajšnjo plemenito gospodično tudi že zaročil. Dne 21. t. m. popoldne pa pride v omenjeno gostilno mož postave ter pokaže gostilničarki fotografijo rekoč: Vam je li kaj znan ta-le gospod? Gostilničarka pravi: »To je Josip pl. Premierstein, sedanjí naš gost.« Mož postave: »Ali morem z njim govoriti?« Gostilničarka: »V zgornji sobi se je po kosilu nekoliko vlegel, ni mi ljubo, da ga sedaj motite; prosim, pridite nekoliko pozneje.« Mož postave: »Peljite me takoj k njemu, gre se za važno stvar.« Ko stopi orožnik v sobo, je bila vloga plemenitaša dolgrana. Bled kot zid je izpovedal orožniku pravo ime, na kar ga je orožnik v imenu postave aretiral. Radi podobnih dejanj je bil že z enoletnim zaporom kaznovan. V gostilni je napravil 60 kron dolga. Gospodična pa sedaj začudeno zdihuje s Prešernom »Moj up je šel po vodi.« Sokoli pa o plemenitašu ne marajo več slišati.

Ljubljanske novice.

lj Iz današnje seje kranjskega deželnega zbora. Nekateri Ljubljančanje so danes ob otvoritveni seji kranjskega deželnega zbora pričakovali škandalov v deželnem zboru. Nasedli so zopet »Slovenskemu Narodu« ki je pisal, da bodo narodno-napredni poslanci napravili obračun na eksemplarističen način, da bodo zvenela okna in da bodo posebno temeljito obračunali z baronom Schwarzm. Ni čuda, če so bile že navsezgodaj oddane vse vstopnice, celo Lina Kreuterjeva je prišla gledat dr. Oražna ter ga z galerije motrila z očitvidnim dopadanjem. Ste menda precej sorodni njuni duši: Lina je poset prodala Slovence, Oražna Nemcu. Liberalci na galerijah so bili zelo razočarani. Nastop liberalnih poslancev je spremljalo danes samo Tavčarjevo godrnjanje, kakor spremljevanje stare, razglašene harmonike. Dr. Tavčar je godrnjal na žandarje, žandarji pa godrnjali na dr. Tavčarja, ker edino hujskajoča »Narodova« pisava rodi žandarje. Kako že pravi pregovor: »Gora je rodila miško, dr. Tavčar pa žandarje«. Dr. Oražen se je tudi oglasil ob nemškem pozdravu deželnega glavarja nemškemu veleposeststvu, je pa podpisal nemško pogodbo, ko je prodal svojo pivovarno Nemcem. Nemci so se mu ironično smejali. Poleg dr. Oražna je zastopnike nemškega veleposestva najbolj razveselil od »Naroda« toliko zagovarjani bivši muzealni kustos dr. Walter Šmid, ki je o muzeju predložil samonemški »Bericht für das Jahr 1908.« O tem, kaj je povzročilo, da so liberalni poslanci danes opustili pobijanje oken, s čimur je »Narod« včeraj grozil, se je na galerijah različno razpravljalo. Nekdo je zadevo pojašnjeval s tem, da so poslanci S. L. S. napravili veldržavniško potezo. Zamenjali so z liberalci klubove prostore in tako liberalce spravili bližje k bufetu. To je na liberalce tako vplivalo, da so nakrat postali mirni. Posebno gospod Josip Turk je baje venomer svojim prijateljem zatrjeval: »Klerikalci so res dobri ljudje!« Gospod dr. Ivan Tavčar pa se je takrat, ko je s ponižnimi medklici se jezil nad »izjemnim stanjem«, tolkel po svojem trebuhu in klical, da bi se

izjemno stanje moralo naznanjati s takimi »bobni«. Tavčarju je baje, kakor so zatrjevali njegovi prijatelji na galeriji, pri izpremeh lokalov posebno to ugajalo, da je tako postal sosed nemškega kluba. Vse to je vplivalo, da je bila današnja seja mirna. Samo dr. Novaku in Supančiču se je poznalo, da jima je Kregarjeva nezaupnica v trg. zbornici pokvarila ves apetit. Zanimivo je bilo opazovati dr. Tavčarja, kako je opetovano s plašnimi pogledi motril Kregarjev luster in vpraševal sosed, ako ga je Kregar pač tako dobro pridrtil, da ne pade nanj. Galerija se je pa ob takih in sličnih vesteh prav dobro zabavala. Splošno ogorčenje so pa vzbujala danes razkritja o skrbi finančnega ministra Bilinskega za naše mesto. Res lep častni član Ljubljane, ki je za dva milijona oškodoval deželo.

lj **Septemberski dogodki in orožništvo.** Radi septemberskih dogodkov trpijo gotovo največ orožniki. Ubogi ljudje, ki so nastanjeni v šentpeterski vojašnici in vojaškem oskrbovališču poleg glavne pošte, imajo v resnici neznosne razmere. Preteklo je že šest dni, odkar so v Ljubljani in vsa ta čas so v pravem pomenu besede — jetniki. Nikdo izmed njih ne sme cel dan zapustiti poslopja in še celo popoldne in zvečer mora vsak kolikor mogoče hitro zavžiti v gostilni drago plačano hrano ter se precej vrniti v zaduhle in smrdljive prostore. Posebno še trpijo oni, ki so v vojaškem oskrbovališču, ko morajo prenašati cele dneve zaduhli smrad po starem zidovju. Ako hočejo povzročitelji lanskih izgredov slišati kaj o svoji časti in priljubljenosti, naj se potrudijo k orožnikom, ki se jezijo, in to po vsej pravici, češ, samo zaradi njih moramo tu trpeti in po nepotrebnem zapravljati težko prisluzeni denar. Nekaj orožnikov je obolelo.

lj **Prednica** tukajšnjega uršulinskega samostana je postala častita M. Kristina Pesdirz, voditeljica notranje šole.

lj **Slovenske šolske sestre v Ameriko.** V terek so odpotovale prve slovenske šolske sestre iz materinskega zavoda v Mariboru v Ameriko. Želimo jim sreče in božjega blagoslova na poti in na novem polju delovagja, zavodu pa mnogo naslednic v njihovem poklicu in delu za čast božjo in blagor milega naroda slovenskega!

lj **Telovadba za starejše gospode** se zopet prične v petek, 24. septembra, ob 8. uri zvečer v telovadnici ljubljanskega »Orla« v »Unionu«.

lj **Poštna zadeva.** Na tukajšnjem glavnem poštnem uradu se sprejemajo odslej brzojavke pri dnevni lini v vestibulu do osmih zvečer.

lj **Mestno učiteljstvo ljubljansko** je imelo danes okrajno konferenco. Nadzornik A. Maier se je spominjal 40-letnice državnega šolskega zakona; razložil je ob kratkem njega vrline, ki so označene v besedah: Versko-nravna vzgoja, obvezen pouk, omikano učiteljstvo. Med izbornimi referati omenjamo predavanje mestnega učitelja g. Cepudra: »Kako naj podpira šola delovanje Društva za varstvo otrok.« Pokazal je nedostatke pri domači vzgoji, dal navodila, kako naj bi se šola bolj intenzivno poprijela vzgojnega dela, da mladina ne zaide v zlo. Svetovalo se je, naj bi c. kr. mestni šolski svet dal ponatisniti skrbno sestavljeni referat, da bi se doposlal staršem, ki bi se na ta način seznanili z mnogimi nedostatkami pri domači vzgoji, ki bi prišli do zavesti, kako nespametno je voditi otroke na razne zabave, jim dovoljevati večerna izostajanja itd. Spoznali bi starši, kako škodljivo je, če vodijo otroke v gledališče zlasti pa k predstavam po kinematografskih lokalih. — Gdč. Stupca je nasvetovala, naj bi se po zgledu dunajskih patronaž osnoval tudi v Ljubljani tak zavod za šol. otroke. — G. Simon je povdarjal, da je treba ob množicah se bremenih, ki se nakladajo učitelstvu, vendar enkrat že preskrbeti dostojno plačo; kajti če mora učitelj izven poklica iskati še postranskih dohodkov, da more izhajati, potem pač ne bo ostalo ne časa, ne veselja, da bi se mogel popolnoma posvetiti tudi tako potrebnemu vzgojnemu delu.

lj **Nedeljski počitek pri zobozdravnikih.** Vsled najnovejše ministerjalne odredbe se je odločilo, da velja zakon glede nedeljskega počitka obrtnikov tudi za uslužbence zobozdravnikov in konc. zobotehnikov. Nihče izmed teh torej ne bode smel svojih pomočnikov in učencev ob nedeljah vposlovati in se bodo isti gotovo radovali nedeljske prostosti.

lj **Društveni Dom** izobraževalnega društva na Selu. Iz župnije sv. Petra se nam piše: Pri včerajšnji seji našega izobraževalnega društva na Selu nam je podaril naš predsednik preč. gosp. Janko Petrič 120 K za ustanovitve »Društvenega Doma«. Iskreno se mu zahvaljujemo. Bog mu plačaj! Mnogo navdušenja nam je prinesel ta prvi dar in prepričani smo, da pridobi mnogo posnemovalcev, ki bodo vsak po svoji moči darovali in se trudili.

lj **Nezgoda pri kopanju Gruberjevega kanala.** Včeraj je padla v Štefanji vasi raz

nasipa lokomotiva, ki prevažala vozove z izkopano zemljo v Gruberjevem kanalu. Kurjač si je nekoliko poškodoval roko. Druge nesreče se ni zgodilo.

lj **Oddelek za odmero pristojbin** pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani ima nekega uradnega slugo, ki ne govori, ali noče govoriti slovensko. Včeraj se je zgodil slučaj, da je prišel v pisarno nekega tukajšnjega odvetnika uradnim potom, pa je govoril nemško in na poziv naj govori slovensko, to odklonil in odšel, ne da bi zadevo, za katero je prišel, opravil. To je predrznost brez primere in slučaj je značilen. Kaj takega ne bomo mirno trpeli!

lj **Kavalirski aristokrat.** Svoječasno smo poročali, da je bil c. kr. deželni vladni praktikant pl. Foregger zaradi svojega popolnoma nekvalifikovanega nastopa napram gimnazijskemu učitelju Ivanu Steblovnik kaznovan v globu 10 K. Proti tej preizkusi kazni je vložil g. Steblovnik priziv in pri včerajšnji obravnavi pred tukajšnjim deželnim sodiščem se je kazni pl. Foreggerju kot izzivaču zvišala na 40 K, oziroma 48 ur zopora. Pripomnimo, da je bil senat nemški!

lj **Kinematografi v Ljubljani.** Kinematograf »Pathe« ima od 22. do 24. t. m. naslednji spored: »Buča plesalka.« (Komično.) Več kot uboštvo. (Drama.) Prihod kraljev v Benetke. (Po naravi.) Nvesta Cowboya. (Drama v barvah.) — Kinematograf »Ideal« pa ima naslednji spored: Tovarna klobukov. (Po naravi.) Nikolaj de Lapi. (Dolga projekcijska zgodovinska drama.) Oropani policijski komisar. (Po naravi.) Poleg teh predstavlja vsako podjetje še par zanimivih slik.

lj **Prijeta goljufica.** Neka brezposelna sobarica je hodila v neko gostilno v Kolodvorski ulici toliko časa na hrano, da je napravila 108 K 46 v. dolga. Da bi se ji pa verjelo, da bode vse plačano, je ponaredila na ime nekega obrtnika pismo, v katerem se ta obvezuje, da bode vse poplačal in pritisnila na pismo še štampljo. Ko se je pa dognalo, da je vse skupaj goljufija, je policija lahkoživko aretovala in izročila deželnemu sodišču.

lj **Štirinogi aretovanec.** Danes ponoči je priskakljaj od nekod po Mestnem trgu star, divji zajec ter jo zaval naravnost v magistratno hišo, kjer je nastanjena policija. Ko so zaprli vežo, je zajec plahal po dvorišču, potem pa skočil v policijsko stražnico, ter jo je mislil odkuriti pri oknu. Ker je bilo pa to zaprt, se je moral rad ali nerad udati, da so ga prijeli. Dolgouhca so potem zjutraj nešli v vreči na Mirje in ga izpustili, da se je tam nazajtrkoval. Ad perpetuum memoriam, da bode vzgled za svojo lahkomišelnost svojim tovarišem, so mu privezali na vrat staro pasjo znamko, kar mu boji za vedni pečat sramote. Lovec, kateri bode dolgouhca počil, bode pač debelo gledal, kajti ustreliti zajca s pasjo znamko, je pač redek slučaj in lovski blagor.

lj **V službo sprejet** bi bil takoj kot pisarniški sluga v neki ljubljanski pisarni glasbe večš mož.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE V ŠLEZIJ.

Huda nesreča je zadela Poljake pri deželnozborskih volitvah v Šleziji. Doslej so imeli v kmečki kuriji Nemci 3 poslance, Čehi 3 in Poljaki 3. Pri sedanjih volitvah je padel voditelj Poljakov, duhovnik Loudzin v bielskem okraju. Socialisti so postavili protikandidata, liberalci pa oddali prazne listke. Tako je zmagal negativ. Každou.

VELEIZDAJA V TRENTINU.

V Trentinu nadaljujejo hišne preiskave in aretacije. V Tridentu samem vlada silno razburjenje. Delavci nameravajo proglasiti generalni štrajk v znak protesta proti političnim preganjenjem.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA V ŠKOFJI LOKI.

Škofja Loka, 23. septembra. Danes so se tu začele volitve v mestni občinski svet. 3. razred je volil soglasno kandidate S. L. S. Izvoljeni so v tretjem razredu gg.: Čarman Gašper, posestnik, Karlovec 39; Debeljak Ivan, posestnik; Grohar Jurij, posestnik; Hafner Josip, lesni trgovec, Karlovec 40; Dr. Ivan Hubad, okrožni zdravnik; Sinkovec Avgustin, mestni župnik. Namestniki: Debeljak Valentin, trgovec; Hafner Leopold, gostilničar; Oblak Andrej, trgovec.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 23. septembra. Listi poročajo, da Wekerle z Dunaja ni ničesar prinesel sehoj.

Budimpešta, 23. septembra. V pone-deljek ima neodvisna stranka konferenco, da sklepa o svojem nedeljskem stališču.

ŠTEVILNE ARETACIJE.

Palermo, 23. septembra. Tu je bilo aretiranih 127 pristašev laške majlje. Dobil so pri njih mnogo orožja in streliva.

NOV ZRAKOPLOV PARSEVALA.

Bitterfeld, 23. septembra. Torkovi letalni poizkusi vodilnega zrakoplova Parsevala IV. so se izborno obnesli. Sedaj se je začelo graditi že peti zrakoplov sistema majorja Parsevala.

POVRATEK »ZEPPELINA III.« IZ NEMŠKIH POKRAJIN.

Stuttgart, 23. septembra. »Zeppelin III.« je priplul včeraj ob 10. uri 25 min. nad Darmstadt med zvonjenjem zvonov. V Heidelbergu so ga zapazili ob 11. uri 25 min., v Stuttgartu pa 10 minut pred 3. uro popoldne. »Zeppelin III.« je brzkone že došel zvečer ob 6. do pol 7. ure v Friedrichshafen.

BOLGARSKI VSTAŠI V MAKEDONIJI.

Solun, 23. septembra. Že nekaj časa delujejo zopet bolgarske vstaške čete v Makedoniji. Pri Dokubružu so se pojavile dve čete. Pri vasi Kormiscor se je pojavila četa 72 mož. Vodja teh čet je znani vstaški načelnik Apostol, ki je zopet prišel iz Sofije v Makedonijo. Vstaške čete so brzkone vpadle v Makedonijo radi tega, da bi delovale proti stranki Sandanskyjevi in mladoturškemu odboru.

NEMCIJA IN REZERVISTI.

Magdeburg, 23. septembra. Vojno nadsodišče je obsodilo rezervista Karola Körnerja in Offenbacha, ker nista prišla zaradi bolehnosti k neki vojaški vaji, na 45 dni zopora. Javni tožnik je predlagal tri mesece zopora. Vse to radi tega, ker ni ukrenil potrebno, da se oprosti vojaških vaj.

BANKO OGOLJUFAL ZA 27.000 MARK.

Draždane, 23. septembra. Na tukajšnji podružnici nemške banke je dvignil 23-letni trgovski nastavljenec Artur Müller s ponarejenim čekom 27.000 mark. Goljufijo so zapazili šele po osmih tednih. Müller je brzkone ušel v Ameriko.

KOLERA V BEROLINU?

Berolin, 23. septembra. Delavec Sabotte in njegova žena sta obolela in so se pojavili pri njih znaki kolere. Bakteriološke preiskave še ni bilo, vendar trdijo zdravniki, da je popolnoma druga bolezen, ki je nastala vsled prevelikega vživanja sadja.

VELIKA POVODENJ.

New Orleans, 23. septembra. Tu in v okolici je velika povodenj. Nad sto oseb je utonilo.

PAROBROD ZGOREL.

London, 23. septembra. Parobrod »Vorata«, ki je odplul nedavno iz Durbana proti Londonu, je zgorel. 300 oseb, med njimi 200 potnikov, je zgorelo na širokem morju.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm
22	9. zveč.	738,4	13,8	sl. jug	jasno	
23	7. ajutr.	38,9	09,7		megla	0,0
	2. pop	38,5	21,8	sl. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. 15,1°, norm. 13,9°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 23. septembra.

Pšenica za oktober	13,94
Pšenica za maj 1910	14,07
Rž za oktober l. 1909.	19,70
Koruz za september 1909	7,46
Koruz za maj l. 1910	7,08

Efektiv: — — —

2657 1—1

Najžalostnejšega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeno oče, oziroma stari oče, gospod

Miha Pantar

mizaraki mojster in hišni posestnik

danes, dne 22. septembra 1909, ob 7. uri zjutraj po zelo kratki, mučni bolezni v 70. letu svoje starosti nenadoma preminul.

Pogreb dragega rajnega bo jutri, v četrtek, dne 23. septembra 1909 ob pol 6. uri popoldne iz hiše za-losti na tukajšnje pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Kranj, dne 22. septembra 1909.

Antonija Albrecht roj. Pantar, Marija Baraga roj. Pantar, Pavla Dornič roj. Pantar, hčere. — Ivan Baraga, nadučitelj na Koroški Beli, Ivan Dornič, stavbeni podjetnik v Radovljici, zeta. — Vsi vnuki in vnukinje.

„Gorenjčeva“ stranka v Kranju odstavila župana Šavnika.

Meščanstvo mesta Kranja je odklonilo povelje, ki je izšlo iz Lampretove tiskarne, da se morajo izobesiti črne zastave „mučeniku“ Lundru, ki je prijavil nemški jezik kot svoj občevalni jezik. Le nad 22 žalostnih zastav je viselo raz hiš in nad cesarskimi orli sodnije in davkarije dne 20. septembra. Zato je pa prišel „Gorenjec“ v posebni izdaji z gorjačo nad meščane „petolizce, ki zlezejo pod klop pred vsako kiko.“ Mestnega župana Šavnika je pa „Gorenjčeva stranka ne-le pobalinsko napadla in ga obložila z osudnimi psokami, ker ni izobesil na svojih hišah nobene zastave, ampak ga je kot staro cokljo naravnost odstavila. Ponatisnemo „Gorenjčev“ članek, ki se glasi:

Včeraj navsezgodaj je nekaj resnično narodnih hišnih posestnikov razobesilo v Kranju črne zastave. To niso ljudje, ki imajo svojo narodnost le na jeziku, kakor n. pr. tehant Koblar ali pa kak njegov podrepanik, temveč storili so edinole iz narodnega prepričanja svojo narodno dolžnost, ki je lastna le značajnemu in odkritemu narodnjaku. Jih je nekaj takih korenjakov. Čast in slava jim!

Naša prokleta dolžnost pa je tudi, da ne hvalimo samo, temveč da tudi grajamo. Zelo veliko je v Kranju hiš, ki se štejejo za narodne in so celo užaljene, če ne dobe včasih skromnega vabilca h kaki narodni slavnosti. Take hiše nimajo danes žalnih zastav. In zakaj ne! Iz enostavnega vzroka, ker so navadno petolizci, ki zlezejo pod klop pred vsako kiko, nekaj jih je tudi vladnih lakajev, ki čakajo milostno ukaza ali neukaza od „zgoraj“. Z imenom, dasi bi zaslužili, jih danes ne bomo navajali.

Kar najbolj v oči boče dejstvo pa je, da župan narodnega in naprednega Kranja, cesarski svetnik Šavnik nima na svojih hišah nobene zastave. Že davno znano je, da ima trdno narodno-napredno mesto Kranj župana, ki ni narodno-napreden, še manj napreden, samo naroden v toliki meri, kolikor dopuščajo slučajno dnevne razmere. Vsa tri ta negativna svojstva so se pokazala včeraj v električni svetlobi. Naši meščanje so svojemu županu šli z izgledom naprej. Zahtevali smo, da se razobesi na občinski hiši črna zastava, a niso je pokazali, zato, ker je župan ni pustil. Tako bi bilo tudi ostalo, da niso občinski odborniki kategorično in energično zahtevali, da se na občinski hiši razobesi črna zastava. Veliko žalost nam prizadeva prepričanje, ki smo ga dobili včeraj in danes. Župan narodno-naprednega mesta se ravna po poveljih, ki jih dobiva iz farovža, škofa sprejeti ali jokat za kakim župnikom zna, a žalovanja cele Slovenije ne ume. Brat in oče tako odličnih naprednih sorojakov je postal to, kar se javno govori — a težko izreče — coklja narodne naprednosti v Kranju.

Danes zjutraj ste g. župan, rekli milostno obč. uslužbencu: No, če želi, pa razobesite črno zastavo! Gospod župan, spoštujemo Vas, ker ste star, sivolas, izkušen mož. Župan ste, ki stojite že 36. leto na čelu narodnega in naprednega Kranja. Dobili ste že mnogo in skoro gotovo že največjih odlikovanj in priznanj za svoja služna dejanja. Neodpustljivo pa je od Vas, kar uganjate s svojo svojglavnostjo, konservativnostjo in nazadnjaštvom. To, verujte nam, ne dela Vam specialne časti. Povemo pa odkrito, če je to Vam na stara leta vseč ali ne, da to ni prav, ker ste — pomislite — izvoljeni za župana od naprednih volilcev. Po tem bi imeli vendar urediti svoje postopanje. Bridke besede nam silijo v pero, gospod župan, a ostati hočemo vljudni: Samo prosimo Vas — odložite svojo čast kot župan in pojdite tja, kamor sodite že davno. Sicer pa brez zamere, velenjenjeni gospod župan!

Društva.

— Predstava ljub janskega katoliškega rokodelskega društva na Vrhniki. Ljubljansko katol. društvo rokodelskih pomočnikov priredi v nedeljo, dne 26. septembra 1909, ob 4. uri popoldne gledališko predstavo v „Društvenem domu“ na Vrhniki. — Spored: 1. Nastop domskega zbora ljubljanskega katol. društva rokodelskih pomočnikov. 2. Govor. (Govori preč. g. profesor dr. Mihael Opeka.) 3. Nastop tamburaškega zbora vrhniškega katol. društva rokodelskih pomočnikov. 4. Kuplet „Cestni gigerl“. (Poje g. J. Ložar.) 5. „Okrog zemlje v 80 dneh“. Veseloigra v šestih slikah. Po Jul. Verne. Sestere slike so: I. Stava. II. Žena indijskega raja. III. Kitajska gostilna. IV. Na pacifični železnici. V. Vihar na morju. VI. Zopet doma. — Vstopnina: Sedeži I. vrste po 1 K, II. vrste po 60 vin.; stojišča po 40 vin. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— „Divji lovec“ v Olševku. Kat. slov. izobraževalno društvo v Olševku pri Kranju vabi na veliko ljudsko igro „Divji lovec“, narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih, ki se vrši v nedeljo, dne 26. septembra in 3. oktobra 1909 na prostorih g. Fr.

Juvan, posestnika in gostilničarja v Olševku. Začetek ob pol štirih popoldne. Vstopnina je za sedež I. vrste 1 K 20 v, II. vrste 60 v, stojišča 30 v. K obilni udeležbi lj Za Rokodelski dom v Ljubljani je daroval g. Franc Zorec trgovec v Ljubljani, kot svoj drugi dar 20 K. — Blagemu dobrotniku kličemo iskreni: Bog plačaj! najuljudneje vabi odbor.

— Sokola so ustanovili v Mokronogu.

Angleška bolezen

uniči zdravje Vašega otroka, ako ne vporabite takoj gotovega sredstva.

Scott-ova emulzija

obsega vse potrebne sestavine, da krepi kosti in jih obda s trdimi, zdravimi mišicami. Prednost Scott-ove emulzije, ki jo skrbni starši popolnoma priznavajo, je ta, da jo mali dojenčki vsled prijetnega in sladkega okusa zelo radi uživajo. Celo ako otroci niti mleka ne prenesejo, prebavijo Scott-ovo emulzijo brez vsake težave.

Scott-ova emulzija

velja v vseh teh slučajih za neprekosno vzor-emulzijo. 2615

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.
Dobiva se v vseh lekarnah.

P. ŠILINGER O LEX AXMANN.

Katoliško-narodni poslanec P. Šilinger piše v »Hlasu« o lex Axmann, da Čehe nič ne briga, kar Nemci po svojih deželnih zborih sklepajo. Čehe briga samo Bienenrth. Če ta potrdi lex Axmann, krši ustavo in »Slovanska Unija« je še tako močna, da tako vlado spravi na zatožno klop! Sicer pa bi tudi češka ministarstva odstopila, kar bi povzročilo nezno stanje za vlado. Bienenrth ima dolžnost krščanskim socialcem jasno povedati, da njihove postave nobena vlada v Avstriji nikdar ne more sankciji predložiti. Če pa bo Bienenrth molčal, bosta govorila češki in moravski deželni zbor.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« V LJUBLJANI

priporoča sledeče knjige lastne zaloge:

Medved, »Poezije«, II. del. Cena 3 K 50 vin., v elegantni vezavi 5 K 40 vin. — Ime in veljava A. Medvedova sta tolika, da je odveč priporočati proizvode njegovega neizčrpnega pesniškega duha; kakor je prva zbirka njegovih pesni vsakega razveselila po globokomiselnosti in markantnosti oblike, tako povzdigne druga zbirka še bolj pesnikovo vrednost in velikost.

»Dolina krvi« (Glenanaar). Roman. Napisal sloveči irski pisatelj kanonik Avguštin Sheehan, poslovenil iz angleščine Franc Gregar. Osmi zvezek »Leposlovne knjižnice«. Cena broširanemu izvodu 4 K 20 vin., vezanemu pa 5 K 80 vin. — Ta najboljši roman slovečega irskega pisatelja kanonika Sheehana obsega žalostno zgodovino nesrečnega irskega naroda, nad katerim so Angleži kronali krivico in jej prepustili popolno gospodarstvo. Irski vstrajnost, s katero se je to mučeniško ljudstvo borilo za vsako grudo rodne zemlje in za vsako črko katoliške veroizpovedi, nima para v zgodovini.

Breznik, »Slovanske besede v slovenščini«. Cena 80 vin. Za Slovence sploh in posebno jezikoslovce zelo koristna in važna knjiga o rabi besed in izrazov, ki smo si jih izposodili Slovenci od naših slovenskih bratov in izpopolnili z njimi naš jezik.

2642

Zahvala.

1—1

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bolezn in smrti naše preljube matere, ozir. tašče, gospe

Marije Mikuž

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo drage pokojnice k večnemu počitku in za darovane vence izrekajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo.

Ljubljana, 22. septembra 1909.

Rodbine Mikuž, Koch in Kostanjevec.

Vajenca

za krznarsko obrt išče Anton Krejči, Ljubljana Wolfova ulica 5. Hrana in stanovanje prosto. 2648 3—1

Monter za vodovodno inštalacijo

se takoj sprejme proti dobri

2646 plači. — Hydrotekt Lachnik, 2—1

Ljubljana, Beethovenova ulica 4.

Išče se pripavna in vestna

prodajalka

za mešano trgovino v Ljubljani. Vstop lahko takoj. — Naslov pri upravi „Slovenca“. 2647 2—1

Sedlarskega učenca

Anton Zollner, sedlarski mojster Weissbriachgasse št. 10 v Beljaku, Koroško, zeli učenca iz pošne hiše, krepkega in zdravega v starosti od 14 do 15 let. Dobra hrana in druga hišna oskrba. Ponudbe naj se pošiljajo pismeno, pod zgornjim naslovom. 2644 (1)

Krasne klobuke za dame,

kakor tudi za deklice in otroke, najnovejše mode, v največji izbiri priporoča po zelo ugodnih cenah

modni salon B. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte, Ljubljana.

2643 20—1

ilustrovani ceniki zastoni in franko

ilustrovani ceniki zastoni in franko

Marijin trg šte. 1. Največja zaloga najfinjših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co. Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarna kreda, zlate in raznobarne bronze. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampilske barve. Ogijo za risanje. Raznobarne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Paleta, škaltje za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične, prstene in rudninske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stakturnega za podobarje in zidarje.

Ustanovljeno 1832.

Zahtevajte cenike!

Tehnični biro in stavbeno podjetje

Inž. dr. Jovo Simić

kom. društvo Dolnja Tuzla, Bosna.

Izvršuje načrte, statične

proračune in stroškovnike

ter prevzema vsa v arhi-

tektonsko, stavbinsko, inžen-

irsko in zemljemersko stro-

ko spadajoča dela — vse

proti primernim cenam in

po najnovejših znanstvenih

-- in strokovnih načelih. --

2560 10—1

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. a. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam najvjudneje naznaniti, da sem prevzel na račun dobro znano

vinsko klet v „Unionu“

kjer bom točil priznano pristna naravna vina ter vedno skrbel za izborna gorka in mrzla jedila.

Pozor kegljavci!

Izborno urejeno

keglišče

je na razpolago, in se za nekaj večerov v tednu za oddati.

Za obilni obisk se priporoča velespoštovanjem Jos. Dirnplac.

Ustanovljena
leta 1954.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 210.

G. AUER-jevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 12, Ljubljana

Priporoča javnemu občinstvu in spošto-
vanim gostilničarjem svoje izborna

marčno pivo v sodcih in
steklenicah

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

šolske knjige

za ljudske, obrtne, meščanske in
srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno.

Bukvarna je založila in v lastni tiskarni tiskala sledeče učne knjige:

Brinar Josip, Zgodovina za meščan-
ske šole z 21 slikami, vez. K 2-20.

Matek Blaž, Aritmetika in algebra
za srednje in višje gimnazijske
razrede. I. del broš. K 2-20.

Matek Blaž, Geometrija za srednje
in višje gimnazijske razrede,
I. del broš. K 2-—.

Mazi Josip, Geometrijski nazorni
nauk za prvi razred srednjih šol,
vez. K 1-—.

Pajk Milan, Zemljepis I. del, vez.
K 1-80.

Pečjak, dr. Gregor, Katoliški verouk
za višje razrede srednjih šol. Druga
knjiga: Resnice kat. vere. K 2-80.

Stroj Alojzij, Liturgika. Nauk o bo-
gočastnih obredih sv. katoliške
cerkve s 40 slikami, vez. K 1-40.

Svetina, dr. Ivan, Katoliški verouk
I. knjiga, vez. K 2-80.

Tominšek, dr. Josip, Grška slovnica,
vez. K 3-—.

Tominšek, dr. Josip, Grška vadnica,
vez. K 3-50.

Breznik Anton, Slovenske besede
v slovenščini, broš. K —80.

Dokler Anton, Slovarček k izbranim
Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve
izdaje, vez. K 1-90.

Grafenauer Ivan, Zgodovina novej-
šega slovenskega slovstva. I. del
od Pohlina do Prešerna, broš.
K 2-—, vez. K 2-50.

Jeršinič Anton, Livijev komentar,
broš. K —60.

Koritnik Anton, Slovarček k I., II.
in III. spevu, broš. K —80.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Prav
dobro **vinske sode**

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 200—400,
700, 1200, 3000, 5000 litrov proda po nizki ceni
Fran Cascio Ljubljana, Šelen-
burgove ulice 6.

Iščejo se potovalci (agenti)

gospodje in tudi dame za razne slike in
portrete, proti stalni plači in proviziji. Več
se poišče v upravnistvu „Slovenca“. 2632 2-1

**Mizarji,
pozlatarji**

dobe trajno delo pri Petru Rutarju, Osilnica
pri Kočevju. 2622 5-1

Hotel „Tivoli“

Odda se več mesečnih sob
od 24 kron naprej. 2534 1

**Restavracija
„pri Levu“**

priporoča svoja izborna dolenjska,
štajerska in istrijska vina, punti-
gamsko marčno pivo in vedno topla
in mrzla jedila po primernih cenah.

Izgubil se je lovski pes

srednje velik istrski brak, imel je nekoliko
rjave ušesa ter na hrbtu male rjave lise.

Dalje se je izgubila
svetlo-rjava, vse štiri noge neko-
liko bele, po prsih in na čelu bela.
Kdor bi ju vjel ali kje videl, naj proti
nagradi to naznani Jakobu Dimniku, žu-
panu pri D. M. v Polju. 2639 2-1

Pozor! Resna Pozor!
ženitna ponudba!

Mlad trgovec solidnega ob-
našanja z dobro urejeno trgovino
mešanega blaga v prijaznem trgu
želi znanja v surho ženitbe z
mlado, pridno, zavedno Slovenko,
ki ima veselje do trgovine in tudi
nekaj tisoč gotovine. Le resne
ponudbe na upravnistvo „Slo-
venca“ pod šifro „Však je svoje
sreče kovač“.

Ozira se le na
pisma s polnim na-
slovom.

Prekupci-agentje

ki žele zastopati
znano banko in se
baviti s prodajo
zakonito dovolje-
nih srečk, dobe
z visoko provizijo
stalen in pošten zaslužek. Z malo kapitala se more
zaslužiti mesečno 200 do 500 k-on. Ponudbe
je posiljati na naslov: „Neue Fortuna“ Budapešta O, Börse Postf. 38.

**Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.**

Najmilejše milo za kožo
kakor proti pegam!
Dobiva se povsod!

Proda se

pod ugodnimi pogoji in za nizko
ceno 1913 1

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta
šte. 20.

Poizvedbe v pisarni dr. Frana
Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari
trg šte. 30.

Pozor!

Prodaja

Pozor!

najnovejše obleke jesenske in
narejene obleke zimске, za
gospode, dame, dečke in deklice po naj-
nižji ceni edino

2629 1

konfekcijska trgovina **A. LUKIČ**, Pred škofijo 19.

Razglas.

Dne 10. oktobra t. l. se bode pri krajnem šolskem svetu v Novi vasi na
Blokah oddala

zgradba šolskega poslopja

po zmanjševalni dražbi in sicer:

Zidarsko in kamnoseško delo bode imel zidarski mojster pre- vzeti ter je cenjeno na	K 28.233-07
Mizarska, tesarska, ključavničarska, barvarska in steklarska dela bode imel mizarski mojster ter so cenjena na	16.246-69
Kleparska dela so cenjena na	1.662-52
Slikarska dela so cenjena na	110-09

Pismene ponudbe se morajo vložiti do

8. oktobra t. l.

pri krajnem šolskem svetu v Novi vasi pri Rakeku z 10% varščine, katere sme biti tudi
v hranilnih knjižicah ter se mora podjetnik jasno izjaviti, da so mu popolnoma znani
načrti, troškovnik in pogoji, ter se taistim brezpogojno podvrže.

Krajni šolski svet na Blokah.

Ivan Modic, l. r.
predsednik.

2638 3-1

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Cenj. gg. akademikom in vsem na Dunaju živečim Slovencem in
Slovenkam priporoča svojo 2636

trgovino s papirjem

z bogato zalogo vsakovrstnih razglednic, zvezkov, svinčnikov, pisar-
niškega in ovijalnega papirja, risalnega orodja in vseh drugih šolskih
potrebnosti v najboljši kakovosti

Mara Staniša, Dunaj VIII, Kochgasse 25.

**Podružnice
Spljet, Celovec**

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

**Podružnice
Spljet, Celovec**

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -